اَلْعَقَائِدُ

अल् अकाइद

અલ્ અકાઇદ

ભાગ ૨

મૂળ લેખક

હઝરત અલ્લામા બહેરુલ્ઉલૂમ

અશરફુલ્ઉલમા

સૈયદ અશરફ 'શમ્સી' સાહબ (રે.અ.)

અનુવાદ

ડૉ. સૈયદ અશરફ 'ચદુલ્લાહી'

Published by :

THE YADULLAHI TRUST

16-3-806/2, Chanchalguda, Hyderabad-24 A.P.

અલ્ અકાઇદ

કમસિન બચ્ચોં કી તાલીમ કે લિયે

ભાગ ૨

એડિશન : પહલા (મઇ, ૧૯૯૭)

મૂળ લેખક : હઝરત અલ્લામા બહેરુલ્ઉલૂમ અશરફુલ્ઉલમા સૈયદ અશરફ 'શમ્સી' સાહબ 'યદુલ્લાહી' (રે.અ.)

અનુવાદ : ડૉ. સૈયદ અશરફ 'યદુલ્લાહી'

ઝેરે નિગરાની : પીરોમુર્શીદ મૌલ્વી હ. સૈયદ રૌશનમિયાં સાહબ, યદુલ્લાહી સજ્જાદા દાયરએ મહેદવિયા પાંજણીગરવાડ, ડભોઇ.

પ્રકાશક

ધી યદુલ્લાહી ટ્રસ્ટ

૧૬-૩-૮૦૬/૨, ચંચલગુડા, હૈદરાબાદ - ૫૦૦ ૦૨૪.

પેશ લફ્ઝ

અઝ

હઝરત અલ્લામા બહેરુલ્ઉલૂમ અશરફુલ્ઉલમા સૈયદ અશરફ 'શમ્સી' સાહબ (રે.અ.)

હામિદંન વ મુસલ્લિયન. એક ઝમાને સે મેરે ભતીજે મૌલવી સૈયદ મુર્તુઝાકા જો મેરે શગિર્દ ભી હૈ યે તકાઝા થા કે બચ્ચોં કી તાલીમ કે લિયે અકાઇદ મેં એક રિસાલા બતૌરે સવાલો જ્વાબ કે સંલીસ ઇબારત મેં જો બચ્ચોં કી સમઝ મેં આ જાયે તાલીફ કિયા જાયે. ખુસૂસન્ જબ વો 'અંજુમને-મહદવિયા' ચનપટન કે સરપરસ્ત બનાયે ગયે ઔર અલાવા કૌમી કામોં કે એક મદ્રસા ઔર બૈતુલ્તુલ્બા ભી ઇનકી નિગરાની મેં આ ગયા, તો ઉન્હોંને ઇસ રિસાલે કી તાલીફ કા તકાઝા બહુત હી એહમિયત કે સાથ કિયા. બંદા ચૂંકે મદ્રસએ દારુલ્ઉલૂમ સરકારેઆલા મેં મુલાઝિમ ઔર કાલેજ કી જમાઅતોં કી તદરીસ પર મામૂર હૈ ઔર નીઝ ખાનગી તૌર પર ભી કૌમી તુલ્બાકી તદરીસો તાલીમ મેં મસરૂફ રહતા હૈ, કમફુરસતી કી વજહ સે ઉઝરો બહાના કરતા રહા. બિલ્આખિર ઇસ ફરમાઇશ કે પૂરે કિયે બગૈર ચારા નહીં દેખા, માહે મુહર્રમુલ્હરામ, ૧૩૩૨ હિ. (ઇ.સ.૧૯૧૩)કી તાતીલમેં ઇસ રિસાલે કો શુરૂ કિયા ઔર બહુત જલ્દ ઇસકી તાલીફ સે ફરાગત હાસિલ કી. ઇસ મુખ્તસર રિસાલે મેં વહી ઝુરૂરી મસાઇલ બયાન કિયે ગયે હૈં જિન્કો બચ્ચે સમઝ સકેં. અલ્લાહતઆલા સે દુઆ હૈ કે યે રિસાલા કારઆમદ સાબિત હો ઔર બચ્ચોં કો નફા પહૂંચાયે

ફક્ત

સૈયદ અશરફ ગફરુલ્લહૂ

૨૧, સફર ૧૩૩૨ હિજરી

સવાલ વલીકી ક્યા તારીફ હૈ ?

●●● જીસકો અલ્લાહતઆલાસે નઝદીકી હૈ વહી વલી હૈ.

સવાલ અલ્લાહ તઆલા સે નઝદીકી કિસ કામ કે કરને સે હોતી હૈ?

●●● મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ. અ.) કી પૈરવીસે હોતી હૈ. જૈસા જૈસા પૈરવી બઢતી જાયેગી વૈસા વૈસા અલ્લાહ તઆલા સે નઝદીકી ઝયાદા હોતી જાયેગી.

સવાલ વલી કે કિત્ને કિસ્મ (પ્રકાર) હૈં ?

●●● વલીએ કામિલ ઔર વલીએ નાકિસ.

વલીએ કામિલ વો હૈ જો મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી પૈરવી મેં કામિલ (પૂર્ણ) હો ઔર વલીએ નાકિસ (અધૂરા) વો હૈ જો મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી પૈરવી મેં નાકિસ હો.

સવાલ કિન કિન ચીઝોં મેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી પૈરવી કી ઝરૂરત હૈ?

●●● આંહઝરત (સ.અ.) કે કૌલો ફૈલો હાલ મેં પૈરવી ચાહિયે.

- <u>કૌલ</u> મેં પૈરવી કરને કા મતલબ યે હૈ કે સચ કહે ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને જીન કામોં કે કરને કા હુકમ ફર્માયા હૈ ઉન્હીં કામોં કે કરને કા હુકમ કરે ઔર જીન ચીઝોં કે ન કરને કા હુકમ ફર્માયા હૈ ઉન્કો મના કરે.
- <u>ફૈલ</u> મેં પૈરવી કરને કે યે માના હૈં કે જો ઇબાદતેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને કી હૈં વહી ઇબાદત કરે ઔર જીસતરહ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) મુઆમલા (વ્યવહાર) ફર્માતે થે ઉસી તરહ મુઆમલા કરે.
- <u>હાલ</u> મેં પૈરવી કરને કા યે મતલબ હૈ કે મુહમ્માદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી જો હાલતથી વહી અપને મેં પૈદા કરે.

સવાલ આંહઝરત (સ.અ.) કી કયા હાલત થી ?

●●● આપકી તીન હાલતેં હૈં. ૧) બશરી ૨) મલકી ૩) હકકી

- **બશરી** હાલત કે યે માના હૈં કે આપકો ભી બશરી ઝરૂરતેં થીં, મસ્લન ખાના, પીના, સોના વગૈરા, મગર બાતયે થી કે આપ અપની ખ્વાહિશસે કમ ખાતે-પીતે થે ઔર ખ્વાહિશ સે કમ આરામ ફર્માતે થે ઔર દૂસરી ઝરૂરતેં ભી ઇસી તરહ કી થીં.

- **મલકી** હાલત સે યે મતબલ હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) પર વહી હોતી થી, યાને આપ ફરિશ્તોં સે બાતચીત કરતે થે ઔર ફરિશ્તે આપકો દિખાઇ દેતે થે ઔર આપકે પાસ આતેજાતે થે. આપકા જિસ્મ સફાઇ ઔર પાકી મેં ફરિશ્તોં કે જિસ્મ કે બરાબર બલ્કે બઢકર થા. ઇસીવાસ્તે આપને આસ્માનોં કી સૈર કી ઔર જિબ્રઇલ (અ.સ.) જીસ જગા નહીં જા સકતે થે ઉસ જગા હઝરત પહૂંચે થે.

- **તીસરી હાલત આપકી હકકી હૈ.** ઇસકા યે મતલબ હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને ખુદ ફર્માયા હૈ કે **'મુઝે અલ્લાહતઆલા કે સાથ ઐસી નઝદીકી હો જાતી હૈ કે ઉસ જગા કોઇ મુકર્રબ ફરિશ્તા ઔર બળા પૈગમ્બર નહીં પહૂંચ સકતા'** ઔર સહી હદીસોં મેં ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને મૈરાજ કી રાત મેં ખુદા કો દેખા હૈ ઔર હમારા મઝહબ ભી યહી હૈ.

ગરઝ ઇન તીનોં હાલતોં મેં જીસ્ને બરાબર પૈરવી કી વો કામિલ વલી હૈ ઔર જીસ્ને બરાબર પૈરવી નહીં કી વહ નાકિસ રેહ ગયા. ઐસા શખ્સ વલીએ કામિલ નહીં હૈ.

સવાલ **હઝરાતે અવલિયાએ કામિલીન મેં સબસે બળા ઔર સાહબે મર્તબા વલી હૌન હૈ ?**

● વો વલી સબ અવલિયા અલ્લાહમેં બુઝુર્ગ હૈ જો ખુદ કામિલ હો ઔર દૂસરોં કો અપની તાલીમ સે કામિલ કર દે.

સવાલ **ક્યા હર ઇન્સાન અલ્લાહતઆલા કી ઇબાદત કરને ઔર ખુદાકી રાહમેં મેહનતેં ઉઠાને ઔર ઝયાદા રિયાઝત સે વિલાયત હાસિલ કર સકતા હૈ ?**

●●● ઇબાદત ઔર ખુદાકી રાહ મેં મેહનત કરને સે 'આમવિલાયત' હાસિલ હોને કી ઉમ્મીદ કી જા સકતી હૈ, મગર ખાસ વિલાયત હાસિલ નહીં હોતી.

સવાલ **'વિલાયત' કે કિત્ને કિસ્મ હૈં ?**

●●● વિલાયતે આમ્મા ઔર વિલાયતે ખાસ્સા

વિલાયતે આમ્મા તો સમઝ મેં આગઇ હોગી મગર 'વિલાયતે ખાસ્સા' વો હૈ, જો ઇબાદતો મહેનત સે હાસિલ નહીં હોતી બલ્કે યે વિલાયત ઉસી શખ્સ કો હાસિલ હોતી હૈ જીસ્કો અલ્લાહ તઆલા અપને ફઝલસે ઇનાયત કરતા હૈ. ઇસ વિલાયત કી હાલત વહી હૈ જૈસાકે નુબૂવ્વત કી હાલત હૈ. પસ જીસ તરહ કે નુબૂવ્વત, ઇબાદતો મહેનત સે હાસિલ નહીં હો સકતી, ઉસી તરહ યે વિલાયતે ખાસ્સા ભી ઇબાદત ઔર મહેનત સે હાસિલ નહીં હો સકતી. યે બર્ગુઝિદા શખ્સ આંહઝરત (સ.અ.) કા તાબએતામ (પૂર્ણ ઇત્તેબા-અનુસરણ કરને વાલા) હોતા હૈ ઔર આંહઝરત (સ.અ.) કે કમાલાત કા વારિસ હોતા હૈ.

સવાલ **'તાબએતામ' કિસકો કેહતે હૈં ?**

●●● તાબએતામ વો શખ્સ હૈ.....

જિસકા અમલ વહી હો જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કા અમલ થા ઔર જિસકા હાલ વહી હો જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કા હાલ થા ઔર જિસ્કી દાવત વહી હો જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી દાવત થી.

સવાલ **જો શખ્સ ઇસ તરહ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી પૈરવી કરેગા તો ઉસસે ખતા કાહેકો હોગી ?**

●●● વો ખતા સે 'માસૂમ' હૈ, અલ્લાહતઆલા કી તરફ લોગોંકો બુલાતા હૈ, જિસતરહ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) અલ્લાહ કી તરફ બુલાતે થે, પસ ઉસકે કૌલોફૈલમેં કભી ખતા નહોગી ક્યોંકે જો શખ્સ યે દાવા કરે કે મૈં મિસ્લ પૈગમ્બરોં કે અલ્લાહ કી તરફ બુલાતા હૂં ઔર ઇસ દાવે પર મોજિઝે ભી બતાતા હૈ તો ઉસકી તસ્દીક ઔર ઉસ પર ઇમાન લાના ફર્ઝ હોજાતા હૈ, ફિર અગર ઉસસે ખતા ભી હોતી હૈ તો ઉસ પર ઇમાન લાના ફર્ઝ ન હોગા.

સવાલ **ક્યા કોઇ શખ્સ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે બાદ ભી સાહબે દાવત પૈદા હોગા ?**

●●● બેશક પૈદા હોગા.

સવાલ **ક્યા ઐસે શખ્સ કે પૈદા હોને કી રસૂલુલ્લાહ (સ.અ..) ને ખબર દી હૈ ?**

●●● બેશક આંહઝરત (સ.અ.) ને ઐસે શખ્સ કે પૈદા હોને કી ખબર દી હૈ ઓર ફર્માયા હૈ કે મેરે બાદ મેરી ઉમ્મત કી હિદાયત કે લિયે એક શખ્સ અલ્લાહ કા ખલીફા પૈદા હોગા ઔર ઉસકા લકબ મહદી હૈ, તુમ લોગોં પર ફર્ઝ હૈ કે ઉસકે હાથ પર બૈઅત કરો. યે હદીસ કિતાબે સનન્ 'ઇબ્ને માજા' મેં હ. સોબાન (રઝિ.) સે મરવી હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને

ફર્માયા હૈ કે **'મેરી ઉમ્મત ક્યોંકર હલાક હોગી કે મેરી ઉમ્મત કે પેહલે હિસ્સે મેં મૈં મૌજૂદ હૂં ઔર ઉમ્મત કે પિછલે હિસ્સે મેં ઇસા (અ.સ.) આયેંગે ઔર મેરી ઉમ્મત કે દરમ્યાની હિસ્સેમેં મહદી (અ.સ.) હોંગે'** ઔર નીઝ અબૂદાઉદ મેં મરવી હૈ કે મહદી (અ.સ.) મેરે ખુલ્ક કે માનિંદ હોંગે ઔર નીઝ હ. અલી (રઝિ.) સે મરવી હૈ કે 'મહદી (અ.સ.) પર દીન ખત્મ હોજાયેગા' યાને મહદી એહકામે દીન કો ખત્મ કરેગા. ગરઝ ઇસ તરહકી બહુત સી રિવાયતેં મૌજૂદ હૈં, જિન્સે સાબિત હોતા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સં.અ.) કે બાદ એક ખલીફએ ખુદા પૈદા હોગા ઔર અલ્લાહકી તરફ લોગોં કો બુલાયેગા ઔર દીન ઉસી પર પૂરા હોગા.

સવાલ ક્યા રસુલુલ્લાહ (સ.અ.) ને યે ખબર ભી દી હૈ કે યે શખ્સ માસૂમ હોગા?

●●● આંહઝરત (સ.અ.) ને યે ખબર દી હૈ કે યે શખ્સ જિસ્કા લકબ 'મહદી' હૈ મેરી ઔલાદ સે હોગા, મેરે કદમ પર ચલેગા કભી ખતા નહીં કરેગા. પસ મહદી (અ.સ.) કા માસૂમ હોના સાબિત હૈ ઔર નીઝ ફર્માયા હૈ કે મહદી (અ.સ.) ખલીફતુલ્લાહ હૈં, ઉસ્કા માસૂમ હોના ઝરૂરી હૈ ક્યોંકે અલ્લાહ તઆલા કી ખિલાફત ઔર માસીયત (ગુનાહ) એક શખ્સ મેં જમા નહીં હો સકતી, બલ્કે ઉસકા હરતરહ સે પાક હોના ઝુરૂરી હૈ.

સવાલ 'ખલીફતુલ્લાહ'મેં ક્યા સિફતેં હોતી હૈં ?

●●● ઉસકી સબસે બળી સિફત યે હૈ કે ખતા સે માસૂમ હો ઔર મહદી (અ.સ.) મેં યે સિફત મૌજૂદ હૈ.

સવાલ ખલીફતુલ્લાહ કી ક્યા તારીફ હૈ?

●●● ઉસકી તારીફ પેહલે બયાન હો ચૂકી હૈ કે ઉસમેં અંબિયા કે

સિફાત હોને ચાહિયે. મગર ઇસ જગા યે જાન લેના ચાહિયે કે અલ્લાહતઆલા કે ખલીફોં કો અલ્લાહતઆલા કે **'ઇસ્મ'**કા ઇલ્મ હોતા હૈ, ચૂનાંચે અલ્લાતઆલાને આદમ (અ.સ.) કે કિસ્સેમેં, બયાન ફર્માયા હૈ કે આપકો સબ **'અસ્મા'** કી તાલીમ દી ગઇ થી. અસ્માએ મખ્લૂક હો યા અસ્માએ ખાલિક. પસ ઇસ તરહ કી તાલીમ પૈગમ્બરોં ઔર અલ્લાહ કે ખલીફોં કો હુવા કરતી હૈ.

સવાલ જો શખ્સ માસૂમ હૈ, ક્યા ઉસ શખ્સ સે ફૈઝ હાસિલ કર સકતા હૈ, જો માસૂમ નહીં હૈ?

●●● નહીં હાસિલ કર સકતા.

સવાલ ઇસકી ક્યા વજહ હૈ?

●●● અગર માસૂમ શખ્સ ઉસ શખ્સ સે જો માસૂમ નહીં હૈ, તાલીમ પાયેગા તો માસૂમ કે સબ એહકામ મેં ભી ખતા કા શુબા પૈદા હો જાયેગા, ઇસ સૂરત મેં ઉસકે કેહને કી તસ્દીક ફર્ઝ ન હોગી.

સવાલ મહદી (અ.સ.) જબ 'ખાતિમેદીન' હૈં, તો કિસ ચીઝકો પૂરી ફર્માયેંગે?

●●● હમારે પહેલે બયાનો સે તુમકો માલૂમ હુવા હોગા કે કુરૂઆને મજીદ મેં કઇ ચીઝોં કા બયાન કિયા ગયા હૈ. મગર એહકામે કુરૂઆન ચાર કિસ્મ (પ્રકાર) કે હૈં.

૧) અકાયદ ૨) ઇબાદાત ૩) મુઆમલાત ઔર ૪) એહસાન.

અકાયદ વો ચીઝેં હૈં, જીનકા પહેલે બયાન હો ચૂકાહૈ, મસ્લન્ અલ્લાહતઆલા એક હૈ ઔર ઉસકા કોઇ શરીકો મિસ્લ નહીં હૈ, ઉસકો 'ઇલ્મ' હૈ ઔર વો 'કાદિર' હૈ, 'જિંદા' હૈ, 'સુન્તા' હૈ 'દેખતા' હૈ, 'કલામ' કરતા હૈ, સબ ચીઝોં કા ખાલિક હૈ,

(ઇન ચીઝોં કા તફસીલી બયાન પહેલે હિસ્સેમેં કિયા જા ચૂકા હૈ)

ઇબાદાત સે મુરાદ નમાઝ, રોઝા, હજ, ઝકાત, જિહાદ વગૈરા હૈ.

મુઆમલાત સે બેચના, ખરીદના ઔર ઇકરાર કરના, ગવાહી દેના વકાલત, હવાલત વગૈરા મુરાદ હૈ.

એહસાન સે મુરાદ યે હૈ કે અલ્લાહતઆલા કી ઐસી ઇબાદત કરો કે અલ્લાહતઆલા કો તુમ દેખ રહે હો ઔર અગર યે ન હો સકેતો યે ખયાલ કરો કે અલ્લાહતઆલા તુમકો દેખ રહા હૈ. આં હઝરત (સ.અ.) ને અકાયદ, ઇબાદાત, મુઆમેલાત કે એહકામ કી લોગોં કો તાલીમ દી ઔર ઉસકો ખૂબ સમઝાયા, મગર **'એહકામે એહસાન'** કી દાવત નહીં કી, પસ દીન કા એક હિસ્સા જો એહસાન હૈ ઉસકે એહકામ કો મેહદી (અ.સ.) ને બયાન ફર્માયા.

સવાલ **'એહસાન' કે ક્યા ક્યા એહકામ હૈં ?**

●●● ૧) તર્કેદુન્યા ૨) સોહબતે સાદિકીન ૩) ઉઝલતે ખલ્ક ૪) ઝિક્રે કસીર ૫) તલબે દીદારે ખુદા ૬) તવક્કલ ૭) હિજરત ૮) ઉશર યાને અપની આમદનીકા દસવાં હિસ્સા રાહેખુદા મેં સર્ફ કરના વગૈરા.

સવાલ **ક્યા ઇન એહકામકો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને બયાન નહીં ફર્માયા થા ?**

●●● આંહઝરત (સ.અ.) ને ઇન એહકામ કો બયાન ફર્માયા હૈ મગર ઇન એહકામ કે ફર્ઝ વ વુજૂબ કો ઝાહિર નહીં ફર્માયા ઔર ઇનકી દાવત નહીં કી.

સવાલ **ક્યા યે એહકામ કુરૂઆનો હદીસ મેં મૌજૂદ હૈં?**

●●● કુરૂઆને શરીફ મેં સારે એહકામ મૌજૂદ હૈં.

સવાલ ફિર ઉલમા ને ઇન એહકામ કો ક્યોં નહીં બયાન ફર્માયા ?

●●● ઉલમાને અકાયદ વ ઇબાદત વ મુઆમેલાત મેં બહુત કુછ કોશિશ કી હૈ ઔર બહુત સી ઉલ્ઝનોં કો દૂર કિયા હૈ, મગર ઇન એહકામ કી તરફ યા તો ઇન્કો તવજ્જો નહીં હુઇ યા ઇસ વજહ સે કે રસૂલે ખુદા (સ.અ.) ને ઇન કી દાવત નહીં કી હૈ ઉસકી તફસીલ નહીં કી.

સવાલ ક્યા ઇન એહકામ મેં સે હર હુકમકે લિયે આયતે કુરઆન મૌજૂદ હૈ ?

●●● બેશક મૌજૂદ હૈ. ઉસકો આઇંદા બયાન કરેંગે.

સવાલ ક્યા મહદી (અ.સ.) ને ઇન એહકામ કી દાવત કી હૈ ?

●●● હાં, ઇન્હી એહકામ કી દાવત ફર્માઇ હૈ ઔર ઇનકો ફર્ઝ ફર્માયા હૈ.

સવાલ આપકા ક્યા નામ હૈ ઔર આપ કા ક્યા લકબ હૈ?

●●● હઝરત કા નામ મુહંમદ (અ.સ.) હૈ ઔર આપકા લકબ મહદી (અ.સ.) હૈ. ચૂનાંચે આંહઝરત (સ.અ.) ને ખબર દી હૈ કે વહ શખ્સ જો મેરે બાદ ખલીફતુલ્લાહ હોગા વહ મેરા હમનામ હૈ.

સવાલ આપકે માં-બાપ કા ક્યા નામ હૈ ?

●●● હ. મહદી (અ.સ.) કી માં કા નામ આમીના હૈ ઔર બાપકા નામ સૈયદ અબ્દુલ્લાહ હૈ ઔર હદીસે સહીહ મેં ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ કે મહદી (અ.સ.) કે માં-બાપ કા યહી નામ હોગા.

સવાલ હ. મહદી (અ.સ.) કા સિલસિલએ નસબ કહાં પહુંચતા હૈ?

●●● હ. ઇમામ હુસૈન (રઝિ.) કે પાસ પહુંચતા હૈ.

સવાલ હ. મહદી (અ.સ.) કા સિલસિલએ નસબ બયાન કિયા જાયે.

●●● સૈયદ મુહમ્મદ મહદી (અ.સ.) ઇબ્ને સૈયદ અબ્દુલ્લાહ **બિન** સૈયદ ઉસ્માન **બિન** સૈયદ ખિઝર **બિન** સૈયદ મૂસા **બિન** સૈયદ યુસુફ **બિન** સૈયદ યાહયા **બિન** સૈયદ જલાલુદ્દીન **બિન** સૈયદ નેઅમતુલ્લાહ **બિન** સૈયદ ઇસ્માઇલ **બિન** સૈયદના ઇમામ મૂસા કાઝિમ (રઝિ.) **બિન** સૈયદના ઇમામ જાફર સાદિક (રઝિ.) **બિન** સૈયદના ઇમામ બાકર (રઝિ.) **બિન** સૈયદના ઇમામ ઝૈનુલઆબિદીન (રઝિ.) **બિન** સૈયદના મૌલના હઝરત ઇમામ હુસૈન (રઝિ.) **બિન** સૈયદના મૌલાના ઇમામુના હઝરત અલી ઇબ્ને અબી તાલિબ (રઝિ.)

સવાલ **હ. મહદી (અ.સ.) કિસ જગા ઔર કિસ સન મેં પૈદા હુવે?**

●●● આપ કે માંબાપ શહર જૌનપૂર મેં રહેતે થે. આપ ઇસી શહરમેં પૈદા હુવે ઓર યે શહર હિંદુસ્તાન કે મશહૂર શહરોં મેં સે હૈ. રોઝ દો શુંબા (સોમવાર) યાને પીર કે રોઝ, ૧૪ માહે જમાદીયુલ્અવ્વલ, ૮૪૭ હિજરી મેં આપકા તવલ્લુદ હુવા **'શમ્સે વિલાયત'** આપકી તારીખે વિલાદત હૈ.

સવાલ **આપકે કુછ હાલાત બયાન કિજીયે?**

●●● આપ જબ પૈદા હુવે આપકે દોનોં હાથ બરહનગી કો ઢાંકે હુવે થે. આપકે મુબારક જિસ્મ પર મકખી નહીં બૈઠતી થી. આપકો સાયા નથા. આપકે રોને કી આવાઝ સુનને વાલોં કે દિલ નર્મ હો જાતેથે. આપકી પૈદાઇશકે વક્ત બુત ગીર ગયે. આપ જબ પૈદા હુવે ગૈબ સે યે આવાઝ સુનાઇદી કે હક ઝાહિર હુવા ઔર બાતિલ મિટ ગયા. ઇસ આવાઝ કો હ. શેખ દાનિયાલ ને જો ઉસ ઝમાને મેં બહુત બળે બુઝુર્ગ થે સુનકર તાજજુબ કિયા. આપને અવ્વલ જો બાત કી થી વો યે થી કે 'મહદી આયા'. જબ આપકી ઉમ્રેશરીફ ઉસ સન કો પહુંચી કી આપ કે

કુછ તાલીમ કી જાયે તો આપકે બાપ હ. સૈયદ અબ્દુલ્લાહ (રઝિ.) ને આપકો શેખદાનિયાલ (રે.અ.) કે મદ્રસે મેં બિઠાયા. બાલિગ હોને કે પહેલે આપ બહુત બળે આલિમ હો ગયે. શેખ કે મદ્રસે મેં બળેબળે ઉલમા આતે થે ઔર આપકી તકરીરસે આજિઝ હોતે થે. અખિરમેં આપકો 'અસદુલ્ઉલમા' કા ખિતાબ દિયા ગયા. (ઉસ વક્ત આપકી ઉમ્ર સિર્ફ ૧૨ સાલ થી) આપકી શોહરા દૂર દૂર કે મુલ્કોં મેં હો ગયા થા કે આપ કમઉમ્રી મેં બહુત બળે આલિમ હુવે. ઇસકે બાદ આપ હંમેશા ખુદા કી યાદમેં રહતે ઔર દુન્યા કે કામકાજ સે આપ બેખબર રેહતે થે. નમાઝ કે વકતોં મેં આપકો ઇસ આલમકી ખબર હોતી થી ઔર વુઝૂ કરકે નમાઝ અદા ફર્માતે થે. ૧૨ બરસતક આપકી યહી હાલત રહી. ઇસ ઝમાને મેં આપકી ખૂરાક બહુત કમ થી.

સવાલ આપકે ક્યા અખ્લાક થે?

●●● આપ બહુત હી સચ્ચે, વાદે કે પક્કે, ગરીબોંકે ગમખ્વાર, નાદારોં કે મદદગાર, સખી, જ્વાંમર્દ, હયાદાર, બળે દાનિશમંદો હોશિયાર, નિહાયત આબિદ, પરહેઝગાર, અમાનતદાર શખ્સ થે, ગરઝ આપકે અખ્લાક વહીથે જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે અખ્લાક થે ઔર આપકે સિફાત વહી થે જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે સિફાત થે.

સવાલ હઝરત ને અપને મહદીએ મવઊદ હોને કા દાવા કબ ફર્માયા?

●●● જબ આપકી ઉમ્ર ચાલીસ(૪૦) બરસ કી હુઇ આપને ખુદા કે હુકમસે અપને મહદીએ મવઊદ હોને કા દાવા ફર્માયા.

સવાલ આપકો ખુદા કા હુકમ કિસ તરહ હુવા કરતા થા?

●●● આપકો જિબ્રઇલ (અ.સ.) કે વાસ્તેસે તાલીમ નહીં હોતીથી બલ્કે આપકો અલ્લાહતઆલા સે બિલાવાસ્તા તાલીમ હોતી

થી. આપ જો કુછ ફર્માતે ઔર કામ કરતે થે, ખુદાકે હુકમસે ફર્માતે ઔર કરતે થે. ચૂનાંચે આપસે યે રિવાયત મરવી હૈ કે મુઝકો હર રોઝ અલ્લાહ તઆલા સે નઇ તાલીમ હોતી હૈ ઔર મેરે ઔર અલ્લાહતઆલાકે દરમ્યાન કોઇ વાસ્તા નહીં હૈ.

સવાલ આપકો કિસ વજહ સે બિલાવાસ્તા તાલીમ હોતી થી ઔર જિબ્રઇલ(અ.સ.) કે વાસ્તે સે ક્યોં નહીં હોતી થી?

●●● પહેલે સાબિત હો ચૂકા હૈ કે જિસ્કો જિબ્રઇલ (અ.સ.) કે વાસ્તે સે તાલીમ હોતી હૈ વો નબી હોતા હૈ ઔર યે બાત સાબિત હો ચૂકી હૈ કે આંહઝરત (સ.અ.) પર નુબૂવ્વત ખત્મ હો ચૂકી ઔર આપ ખાતિમેનુબૂવ્વત હૈં પસ અગર મહદી (અ.સ.) કો ભી જિબ્રઇલ (અ.સ.) કે વાસ્તે સે તાલીમ હોગી તો આપ નબી હો જાયેંગે ઇસ સૂરત મેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ) 'ખાતિમુલ્અંબિયા' નહીં રેહ સકેંગે, હાલાંકે કુર્આને શરીફ સે આપકા ખાતિમુલ્ અંબિયા હોના સાબિત હો ચૂકા હૈ. ગરઝ ઉમ્મતે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) મેં કિસી શખ્સ કે લિયે તાલિમે જિબ્રઇલ (અ.સ.) કાબિલે તસ્લીમ નહીં હૈ. ઇસીવાસ્તે મહદી (અ.સ.) ને યે દાવા કિયા હૈ કે અલ્લાહતઆલા મુઝે ખુદ બિલાવાસ્તા તાલીમ દેતા હૈ.

સવાલ જબ હ. મહદી (અ.સ.) ને અપને મહદીએ મવઉદ હોને કા દાવા ફર્માયા તો હઝરત કે દાવે કે ક્યા અલ્ફાઝ થે?

●●● હઝરત મહદી (અ.સ.) કે દાવે કે યે અલ્ફાઝ થે કે 'મુઝ પર જો શખ્સ ઇમાન લાયા વો મોમીન હૈ ઔર જિસને મેરા ઇન્કાર કિયા વહ કાફિર હૈ'

સવાલ ક્યા યે કુફે શરઇ હોગા?

●●● બેશક યે કુફ્રે શરઇ હોગા ક્યોંકે ખલીફતુલ્લાહ કા ઇન્કાર કુફ્રે શરઇ હૈ.

સવાલ હ. મહદી (અ.સ.) ને મહદી હોને કે દાવે પર ક્યા દલીલ ફર્માઇ હૈ?

●●● દો દલીલેં પેશ કી હૈં એક ઇત્તેબાએ ખુંદા ઔર દુસરી ઇત્તેબાએ મુહમ્મદ મુસ્તુફા (સ.અ.)

સવાલ ક્યા મહદી (અ.સ.) ને યે દાવા ફર્માયા હૈ કે મૈં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કા તાબેઅ્ હૂં ઔર 'મુબય્યને શરીયત' (શરીયત કા બયાન કરનેવાલા) હૂં?

●●● યહી દાવા ફર્માયા કે મૈં તાબએ મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) હૂં ઔર 'મુબય્યને શરીયત' હૂં.

સવાલ મહદી (અ.સ.) કિસ ચીઝ મેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે તાબે હૈં?

●●● જો શરીયત ખુદાએતઆલાને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) પર ઉતારી હૈ ઉસકી આપ પૈરવી કરતે થે ઔર ઇસ તરહ પૈરવી ફર્માતે થે જિસ તરહ કે ખુદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ફર્માતે થે. ઇસમેં બાલ બરાબર ભી ફર્ક નહીં હોતાથા. ચૂનાંચે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને ફર્માયા હૈ કે 'મહદી મેરે કદમ બર કદમ ચલેંગે ઔર બાલ બરાબર ભી ખતા ન કરેંગે' યાને જો કુછ આં હઝરત (સ.અ.) ને અમલ કિયા હૈ વહી અમલ કરેંગે પસ હ.મહદી (અ.સ.)ને વહી અમલ કિયા જો આં હઝરત (સ.અ.) અમલ કરતે થે.

સવાલ ક્યા મહદી (અ.સ.) કે સિવા કોઇ દૂસરા શખ્સ ભી ઇસ તરહ કી પૈરવી કર સકતા હૈ?

●●● રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને ઇસ પૈરવી કી ખબર ખાસ મહદી (અ.સ.) કી શાનમેં ફર્માઇ હૈ ઔર યે ઝાહિર ફર્માયા હૈ કે

મહદી (અ.સ.) મેરી પૈરવી મેં ખતા નહીં કરેંગે, પસ મહદી (અ.સ.) ઇસ વજહ સે કે આપ માસૂમ હૈં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી પૈરવી મેં અપના નઝીર નહીં રખતે.

સવાલ **ક્યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે સહાબા ભી ઐસી પૈરવી નહીં કર સકતે?**

●●● નહીં કર સકતે ક્યોં કે સહાબાએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) માસૂમ નહીં હૈં તો મુમ્કિન હૈ કે ઇન્કી પૈરવી મેં ખતા હો જાયે.

સવાલ **કયા સહાબાએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કા માસૂમ હોના સાબિત નહીં હૈ ?**

●●● કોઇ શરઇ દલીલ ઉનકે માસૂમ હોને પર મૌજૂદ નહીં હૈ ઔર નીઝ સહાબા (રઝિ.) મુસ્તકીલ સાહિબે દાવત નહીં હૈ. અગર મુસ્તકીલ સાહિબે દાવત હોતે નો ઇન્કા માસૂમ હોના વાજિબ હોતા ક્યોંકે મુસ્તકીલ સાહિબે દાવત કી તસ્દીક ફર્ઝ હોતી હૈ ઔર જબ વહ ખાતી (ખતા કરને વાલા) હોગા તો ઉસકી તસ્દીક ફર્ઝ ન હોગી.

સવાલ **ક્યા રસૂલ્લુલ્લાહ (સ.અ.) કે સબ સહાબા સે મહદી (અ.સ.) અફઝલ હૈં?**

●●● બેશક અફઝલ હૈં ઔર ઇસકે દો સબબ હૈં, અવ્વલ યે કે મહદી (અ.સ.) માસૂમ હૈં ઔર સહાબએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) માસૂમ નહીં હૈં. દુવ્વમ યેકે મહદી (અ.સ.) અલ્લાહ કે ખલીફે હૈં. ખલીફતુલ્લાહ, ખલીફએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) સે અફઝલ હૈ.

સવાલ **ઇસકે પહલે યે બાત સમઝાઇ ગઇ હૈ કે મહદી (અ.સ.) કો બગૈર વાસ્તે કે ખુદાસે ફૈઝ મિલતા હૈ ઔર રોઝ અલ્લાહ તઆલા સે નઈ તાલીમ હોતી હૈ તો ફિર આપ આંહઝરત (સ.અ.) કી**

ક્યોં પૈરવી કરતે હૈં?

●●● તુમ ઇસ બાત કો ખૂબ સમઝલો કે હર પૈગમ્બર બાવજૂદ ઇસકે કે વો ખુદાસે ઔર જિબ્રઇલ (અ.સ.) સે તાલીમ પાતા હૈ અપને સે પહેલે પૈગમ્બર કા તાબે હોતા હૈ. ચૂનાંચે હ. દાઉદ (અ.સ.) બાવજૂદ ઇસકે કે આપ સાહબે કિતાબ હૈં ઔર ખુદા ઔર જિબ્રઇલ (અ.સ.) સે ફૈઝોતાલીમ પાતે હૈં મગર આપ હ. મૂસા (અ.સ.) કી શરીઅત પર અમલ કરતે થે, ઔર ખુદા સે આપકો ઇસી તરહ કા હુકમ થા. આંહઝરત (સ.અ.) બાવજૂદ ઇસકે કે આપ ખાતિમે પૈગમ્બરાં હૈં ઔર સાહિબે કુર્આનેમજીદ હૈં, મગર આપકો અલ્લાહ તઆલા ને યે હુકમ કિયા થા કે સબ પૈગમ્બરોં કી હિદાયત કી પૈરવી કરો વો આયતે શરીફા યે હૈ...

ઉલાઇકલ્લઝીન હદલ્લાહુ ફહદાહુમુક્તદીહ્

પસ આંહઝરત (સ.અ.) ને ઇસ હુકમ સે સબ પૈગમ્બરોં કી પૈરવી કી. ઇસી તરહ હ. મહદી (અ.સ.) ને ભી બાવજૂદ ઇસકે કે આપકો હરરોઝ ખુદ અલ્લાહતઆલા સે નઇ તાલીમ હોતી થી, અલ્લાહતઆલા કે હુકમ સે આંહઝરત (સ.અ.) કી પૈરવી કી હૈ ઔર ઇસી તબ્ઇય્યતે તામ્મા (પૂર્ણ અનુસરણ) કી વજેહ સે આપ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે બરાબર હૈં.

સવાલ ક્યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કી ઉમ્મત મેં હ. મહદી (અ.સ.) કે સિવાય કિસી દૂસરે કો બગૈર વાસ્તા તાલીમે એહકામે દીની હુઇ હૈ યા હોગી?

●●● મહદી (અ.સ.) કે સિવાય કિસીકો ઉમ્મતે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) મેં તાલીમ બિલાવાસ્તા નહીં હૈ ક્યોં કે મહદી (અ.સ.) કે સિવાય કોઇ દાઇ-ઇલ્લાહ ઔર ખલીફતુલ્લાહ નહીં હૈ.

સવાલ **ક્યા ઔલિયાએ કામિલીન કો ભી તાલીમ બિલાવાસ્તા નહીં હૈ?**

●●● ખુદા સે તાલીમે એહકામ ઉસી શખ્સ કો હોતી હૈ જો દાઇ ઇલલ્લાહ હો ઔર જબ આમ ઔલિયાએ કામિલીન સાહબે દાવત નહીં હૈ તો ઇન્કે હક મેં તાલીમ બિલાવાસ્તા કાબિલે તસ્લીમ નહીં હૈ.

સવાલ **આપકી તસ્દીક કે બાદ કિતને એહકામ હૈં જિનકો આપને ફર્ઝ ગર્દાના હૈ?**

●●● તર્કે દુન્યા, ઝિક્રે ખુદા, તલબે દીદારે ખુદા, ઉઝલતે ખલ્ક, તવક્કલ, સોહબતે સાદિકાં, હિજરત.

સવાલ **ઇન એહકામ કે સિવા ઔર ભી એહકામ ફર્ઝ કિયે હૈં?**

●●● હાં, ઔર ભી ફરાયઝ હૈં, અપની આમદની કા દસવાં હિસ્સા ખુદાકી રાહ મેં દેના ભી આપને ફર્ઝ ગર્દાના હૈ ઔર ઇસકે અલાવા ખુદા કી રાહ મેં ખર્ચ કરને કી બળી તાકીદ ફર્માઇ હૈ. દીગર ફરાયઝ કે બયાન કા યે મહલ (જગહ) નહીં હૈ.

સવાલ **નમાઝોં મેં ભી મહદી (અ.સ.) ને કોઇ નમાઝ બઢાઇ હૈ? ઔર ઉસકો ફર્ઝ ફર્માયા હૈ?**

●●● હાં, શબેકદ્ર મેં જો રમઝાન કે મહીને કી સતાઇસવીં (૨૭) રાત હૈ, દો રકાતેં ફર્ઝ કી હૈં, જિસ્કો લૈલ્તુલ્કદ્ર કા દુગાના કેહતે હૈં.

સવાલ **તર્કે દુન્યા ઔર ઝિક્રેખુદા વગૈરા કી ફર્ઝિયત પર જો દલાઇલ હૈં ઉન્કા બયાન કિયા જાય?**

●●● ઇસ બાત કો તુમ બહુત યાદ રખ્ખોકે મહદી (અ.સ.) જબ ખલીફતુલ્લાહ હૈં તો આપ માસૂમ ભી હૈં ઔર આંહઝરત (સ.અ.) ને ભી આપકા માસૂમ હોના બયાન ફર્માયા હૈ ઔર

આપ પર ઇમાન લાના ફર્ઝ ઠેહરાયા હૈ, ક્યોં કે જબતક આપકી ઇત્તેબા ન કી જાયગી હલાકતો ગુમરાહી દૂર નહોગી, જબ આપકી યે કૈફિયત હૈ તો આપકા કૌલો ફૈલ ખુદ દલીલ હોગા. ફિર આપકે કૌલો ફૈલ પર દૂસરી દલીલકી ઝુરૂરત નહીં હૈ. મગર જિન ફરાઇઝ કા હમને ઝિક્ર કિયા હૈ ઉન્કે કતઇ હોને ઓર ઉનકે ફર્ઝ હોને પર કુર્આને મજીદ કી આયતેં મૌજૂદ હૈં.

સવાલ તર્કે દુન્યા પર કૌનસી આયત દલીલ લાઇ જાતી હૈ?

●●● અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

'વતબત્તલ ઇલૈહી તબ્તીલા' સૂ. મુઝમ્મિલ (૭૩) આ. (૮)

'ઇમામ રાઝી' કહતે હૈં કે 'તબત્ત-લ' સે દુન્યાકા તર્ક કરદેના મકસૂદ હૈ ક્યોં કે જો શખ્સ દુન્યામેં મશ્ગૂલ હોગા, વો ખુદા મેં મશ્ગૂલ નહીં હો સકતા.

ઔર નીઝ અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

'મન્ કા-ન યુરીદુલ્હયાતદ્ દુન્યા વ ઝી-ન-તહા નુવફ્ફિ ઇલૈહિમ્ અઅ્માલહુમ્ ફીહા વહુમ્ ફીહા લાયુબ્ખસૂન (૧૫) ઉલાઇકલ્લઝીન લૈ-સ લહુમ્ ફીલ્આખિરતિ ઇલ્લન્નાર' (૧૬)

સૂ. હૂદ (૧૧) આ. ૧૫-૧૬.

યાને જો લોગ દુન્યા કો ઔર ઉસકી આરાઇશ-ઝીનત કો ચાહતે હૈં, હમ ઉનકે આમાલ પૂરે કર દેતે હૈં, ઉસમેં વો તોટે મેં (ઘાટે મેં, ખસારે મેં) નહીં રહેતે, ઉનકે લિયે આખરેત મેં સિવાયે આગકે કોઇ ચીઝ નહીં હૈ.

પસ જબ દુન્યા કી ખ્વાહિશ કા બદલા આગમેં જલના હૈ તો ઇસકા છોળના ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ.

સવાલ ઝિક્રે ખુદા પર કૌનસી આયત દલીલ લાઇ જાતી હૈ?

●●● વઝ્કુરૂલ્લાહ કિયામંવ્ વ કુઊદંવ્ વ અલા જુનૂબિકુમ્

યાને

અલ્લાહતઆલા કી યાદ ખળેહુવે, બૈઠેહુવે, લેટે હુવે હર વકત કરો.

ઇસી આયત સે ઝિક્રે ખુદા ફર્ઝ હો ગયા હૈ.

સવાલ 'તલબે દીદારે ખુદા' પર કૌનસી આયત હૈ?

●●● 'ફમન્ કા-ન યરૂજૂ લિકા-અ રબ્બિહી ફલ્યઅમલ્ અ-મલન્ સાલિહંવ્ વલાયુશ્રિક્ બિઇબાદતિ રબ્બિહી અ-હદા'

યાને

જો શખ્સ ખુદા કો દેખના ચાહતા હૈ વો નેક અમલ કરે.

ઇસ નેક અમલ સે તર્કે દુન્યા મુરાદ હૈ.

સવાલ ઉઝલતે ખલ્ક' સે ક્યા મુરાદ હૈ? ઔર ઇસકે ફર્ઝ હોને પર કૌનસી આયત હૈ?

●●● ઉઝલતે ખલ્ક સે ઉન લોગોં સે જુદા રહના મુરાદ હૈ જો દિલકો અલ્લાહ કી તરફ સે દૂસરી તરફ ફિરા દેં ઔર દીન કો ખેલબાઝી સમઝેં. અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ.....

વઝરુલ્લઝીનત્તખઝુ દી-નહુમ્ લઅબંવ્ વલહ્વ ગર્રતહુમુલ્ હયાતિદુન્યા

સૂ. (૬) આ. (૭૦)

યાને

ઉન લોગોં કો છોળ દો જિન્હોંને અપને દીન કો લહોલાબ (ખેલબાઝી) બના રખા હૈ ઉનકો દુન્યા ને ફરેબ (ધોકા) દિયા હૈ.

સવાલ 'તવક્કલ' કે ફર્ઝ હોને મેં કૌનસી આયત હૈ?

●●● અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

ફ-તવક્કલ્ અ-લલ્લાહિ, ઇન્નલ્લા-હ યુહિબ્બુલ્ મુ-ત-વક્કિલીન્

સૂ. આલેઇમ્રાન (૩) આ. (૧૫૯)

યાને

અલ્લાહપર ભરોસા કરો કે અલ્લાહ તઆલા અપને પર ભરોસા કરને વાલોં કો દોસ્ત રખતા હૈ

ઇસ આયત સે તવક્કલ ફર્ઝ હૈ

સવાલ 'સોહબતે સાદિકાં' કિસ આયત સે ફર્ઝ હૈ?

●●● અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

વકૂનૂ મઅસ્સાદિકીન સૂ. તૌબા (૯) આ. (૧૧૯)

યાને

તુમ સચ્ચોં કે સાથ હોજાવ

ઇસ આયત સે સોહબતે સાદિકાં ફર્ઝ હૈ.

સવાલ હિજરત કિસ આયત સે ફર્ઝ હૈ?

●●● અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

કાલૂ અલમ્ તકુન્ અર્ઝુલ્લાહિ વાસિ-અતન્ ફતુહાજિરૂ ફીહા ફ ઉલાઇક મઅ્વાહુમ્ જહન્નમુ વ સા-અત્ મસીરા

સૂ. નિસા (૪) આ. ૯૭

યાને જો લોગ કુફ્ફાર કે શહેરોં સે બાવજૂદ ઝુઅ્ફેદીન કે નહીં નિકલે ઉનકો ફરિશ્તે કહેંગે ક્યા અલ્લાહતઆલાકી ઝમીન તુમ્હારે લિયે વસીઅ નહીં થી, તુમ પર વાજિબ થા કે ઉન શહેરોં સે નિકલ જાતે. ઇન લોગોં કે લિયે દોઝખ ઔર બૂરી બાઝગુશ્ત હૈ.

સવાલ 'ઉશ્ર' સે ક્યા મુરાદ હૈ? ઔર કિસ આયત સે ફર્ઝ હૈ?

●●● 'ઉશ્ર' સે માલ કા દસવાં હિસ્સા નિકાલના ઔર ઉસકો રાહે

ખુદામેં ખર્ચ કરના મુરાદ હૈ. યે માલ કસબ સે પૈદા કિયા ગયા હો યા મત્રૂકા હો યા કિસીને બખ્શ દિયા હો ઉન સબસે ઉશ્ર નિકાલના ફર્ઝ હૈ. ક્યોં કે અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

"વન્ ફિકૂ મિમ્મા રઝક નાકુમ્ વમિન્ તય્યિબાતિ મિમ્મા કસબ્તુમ્"
સૂ. બકરા (૨) આ. (૨૬૭)

ઔર દૂસરી જગા ફર્માતા હૈ.....

"ખુઝ્મિન અમ્વાલહુમ સદકહ્" સૂ. તૌબા (૯) આ. (૧૦૩)

ઇસ જગા સદકે સે ઝકાત મુરાદ નહીં હૈ ક્યોંકે દૂસરી આયતોં મેં ઝકાત કા ફર્ઝ હોના સાબિત હોગયા હૈ. પસ ઇસસે વો સદકા મુરાદ હૈ જો ઝકાત સે જુદા હૈ. ઇમામ મહદી મવઊદ (અ.સ.) ને ફર્માયા કે અપને માલકા દસવાં હિસ્સા સદકા દિયા કરો. યે હુકમ ચૂંકે **'ખલીફએ ખુદા'** કા હૈ ઔર હમારે ઝમાને તક ઇસકી રિવાયત મુતવાતિર પહુંચી હૈ લિહાઝા ઇસ સદકે સે માલ કા દસવાં હિસ્સાહી મુરાદ હૈ ક્યોં કે **'મુબય્યને શરીયતે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.)'** યાને ઇમામ મહદી (અ.સ.)ને જો માસૂમ હૈં ઇસકી તખ્સીસ કરદી હૈ ઔર ઇમામે માસૂમ કા કૌલ દલીલો હુજજત હોતા હૈ.

સવાલ ઇસ કિસ્મકા સદકા કિનલોગોં કો દેના ચાહિયે?

●●● મિસ્કીનોં ઔર મોહતાજોં કો યે સદકા દેના ચાહિયે ચૂનાંચે અલ્લાહતઆલા ફર્માતા હૈ

ઇન્નમલ્ સ-દકાતુ લિલ્ ફુ-કરાઇ, વલ્મસાકી-ન વલ્આમિલી-ન અલૈહા વલ્મુઅલ્લીફતિ કુલૂબુહુમ વ ફીર્રિકાબ, વલ્ગારમી-ન વફી સબીલિલ્લાહ વબ્નસ્સબીલિ ફરીઝતૂન્ મિનલ્લાહિ વલ્લાહુ અલીમુન્ હકીમ.
સૂ. તૌબા (૯) આ. (૬૦)

સદ્કાત ફુકરા ઔર મસાકીન કે લિયે મુકર્રર કિયે ગયે હૈં ઔર ઉન લોગોં કે લિયે હૈં જો કે સદકોં પર આમિલ મુકર્રર કિયે જાયેં ઔર વહ લોગ ભી સદકાત કે મુસ્તહક હૈં જિનકી તાલીફે કુલૂબ મંઝૂર હૈ ઔર ગુલામોં કે આઝાદ કરને ઔર તાવ્વાન (કર્ઝ) અદા કરને ઔર રાહે ખુદામેં દેને ઔર મુસાફર કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને મુકર્રર કિયા હૈ.

સવાલ **'શબે કદ્ર' મેં જો દો રકાતેં ફર્ઝ કી નિય્યત બાંધ કર પઢા કરતે હૈં યે કિસ વજહસે ફર્ઝ કી ગઇ?**

●●● 'લૈલતુલ્કદ્ર'કી તઅય્યુન રસુલુલ્લાહ (સ.અ.) ને નહીં ફર્માઇ થી ઔર ઉસકી તઅય્યુન મેં ખુદ સહાબા એ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે દરમ્યાન ઇખ્તેલાફ રહા હૈ, ચૂનાંચે બાઝે સહાબા યે કહેતે હૈં કે યે રાત બરસમેં એક મર્તબા આતી હૈ ઇસકા કોઇ મહીના મુકર્રર નહીં હૈ ઔર બાઝે કહેતે હૈં કે રમઝાન કે આખિરી હિસ્સે મેં યે રાત હૈ, મગર ઉસકી તારીખ મુકર્રર નહીં કી ઔર બાઝોં ને બયાન કિયા હૈ કે રમઝાન કી તેઇસવીં (૨૩વીં) તારીખ યહી રાત હૈ, ઔર બાઝોંને સત્તાઇસવીં (૨૭વીં) રાત કો મુઅય્યન કિયા હૈ ઔર અકસર હનફયા કા યહી ખયાલ હૈ મગર ઇન સબ રિવાયતોં મેં સે કિસી સે યે યકીન નહીં હૈ કે લૈલતુલ્કદ્ર કી ફલાં તારીખ મુઅય્યન હૈ. ખુલાસા યે કે ઇસ ઇખ્તેલાફ કી વજહ સે કિસી રાયે પર યકીન ન રહા. અલ્લાહ તઆલા ને ખાસ અપને કમાલે લુત્ફ સે ઇસ રાત કા મહદી મવઊદ (અ.સ.) કો ઇલ્મ બખ્શ દિયા. હ. મહદી (અ.સ.) ને ઇસ બુઝુર્ગ રાત કે ઝાહિર હોને કે શુક્ર મેં અલ્લાહતઆલા કે હુકમસે દો રકાતેં જમાઅત કે સાથ અદા ફર્માઇ. ચૂંકે ખુદાકે હુકમ સે આપને યે રકાતેં અદા કી હૈં લિહાઝા યે રકાતેં હમારે પાસ ફર્ઝ હૈં.

સવાલ **ક્યા ઇન ફરાઇઝ કા ઇન્કાર કુફ્ર હૈ?**

●●● હાં, બેશક કુફ્ર હૈ ક્યોં કે યે એહકામ મુખ્બરે સાદિક યાને મહદી (અ.સ.) કે ફર્માન સે ફર્ઝ હુવે હૈં.

સવાલ **ક્યા જિસ તરહ મહદી (અ.સ.) કે મહદી હોને કા ઇન્કાર કુફ્ર હૈ ઉસી તરહ ઇન એહકામ કા ઇન્કાર ભી કુફ્ર હૈ યા કુછ ફર્ક હૈ?**

●●● કુછ ફર્ક નહીં હૈ, જિસ તરહ મહદી (અ.સ.) કે મહદી હોને કા ઇન્કાર કુફ્રહૈ ઉસી તરહ ઉનકે એહકામ કા ઇન્કાર ભી કુફ્ર હૈ.

સવાલ **મહદી (અ.સ.) કે મુખાલિફ કે પીછે નમાઝ પઢના જાયઝ હૈ યા નહીં?**

●●● મુખાલિફે મહદી (અ.સ.) કે પીછે કોઇ નમાઝ જાયઝ નહીં હૈ.

સવાલ **નમાઝ કે બાદ હાથ ઉઠાકર દુઆ માંગના દુરસ્ત હૈ યા નહીં?**

●●● સહી હદીસસે સાબિત નહીં હુવા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ને નમાઝ કે બાદ હાથ ઉઠાકર દુઆ માંગી હૈ, પસ નમાઝ કે બાદ હાથ ઉઠાકર દુઆ ન માંગની ચાહિયે, બલ્કે સિજદે મેં આહિસ્તા દુઆ કરની ચાહિયે.

સવાલ **અગર મહદી (અ.સ.) કી તફ્સીર ઔર અઇમ્માએ મુજતેહદીન કી તફ્સીરમેં ઇખ્તેલાફ હો તો કિસ હુકમ પર અમલ કરના ચાહિયે?**

●●● મહદી (અ.સ.) ખલીફતુલ્લાહ ઔર મુખ્બરે સાદિક હૈં ઔર ખતાસે માસૂમ હૈં. આપકે હુકમ પર અમલ કરના ફર્ઝ હૈ, મુજતેહદીન કે હુકમ કો છોડ દેના ચાહિયે. ક્યોંકે મુજતેહદીન ખતાસે માસૂમ નહીં હૈં.

સવાલ **મહદી (અ.સ.) કો 'નાસિરે દીન' કેહના ચાહિયે યા 'ખલીફતુલ્લાહ' કેહના ચાહિયે.**

●●● **'નાસિરેદ્દીન'** વો શખ્સ હૈ જો દીન કી મદદ કરે, હર આલિમ ઔર નમાઝ રોઝોં કે એહકામ કો સિખાનેવાલાભી નાસિરે દીન હો સક્તા હૈ, પસ આપ કો ખલીફતુલ્લાહ, ખાતિમે દીન, દાઇ-ઇલલ્લાહ, તાબએતામે રસૂલુલ્લાહ કેહના ચાહિયે.

સવાલ **ક્યા હઝરત મહદી (અ.સ.) કો નબી વ રસૂલે મુશરેઅ કેહ સકતે હૈં?**

●●● નહીં કેહ સકતે, ક્યોં કે કુરૂઆને મજીદ મેં સાબિત હો ગયાહૈ કે મુહંમદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) પર નુબૂવ્વત ખત્મ હો ચૂકી ઔર આંહઝરત (સ.અ.) ને ભી ફર્માયા હૈ કે મેરે બાદ કોઇ નબી 'સાહબે શરઅ' ન હોગા, પસ આપકો નબી એ મુશરેઅ્ કેહના દુરસ્ત નહીં હૈ.

સવાલ **અગર કિસીને આપકો નબીએ મુશરેઅ્ કહા તો ઉસ પર ક્યા હુકમ હૈ?**

●●● ચૂંકે આયતે કુરૂઆને મજીદ કા મુન્કિર હૈ પસ વો કાફિર હૈ.

સવાલ **જબ મહદી ખલીફતુલ્લાહ, દાઇ-ઇલલ્લાહ હૈં તો ક્યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે બરાબર હૈં ઔર હમ રૂત્બા હૈં ?**

●●● હર પૈગમ્બર અલ્લાહ કા ખલીફા હૈ ઔર દાઇ-ઇલ્લાહ યાને અલ્લાહતઆલા કી તરફ બુલાતા હૈ, પસ ખલીફએ ખુદા ઔર દાઇ-ઇલલ્લાહ હોને સે કોઇ પૈગમ્બર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે હમરૂત્બા નહીં હો સકતા, બલ્કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) સબ પૈગમ્બરોં સે બુઝુર્ગ હૈં.

સવાલ **મહદી કિસ વજહ સે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે હમરૂત્બા હૈં?**

●●● મહદી (અ.સ.) ઇસ વજહ સે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે હમ રૂત્બા હૈં કે આપ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે તાબએ તામ હૈં. યાને

જો 'કૌલો ફૈલો હાલ' રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કા થા વહી 'કૌલો ફૈલો હાલ' મહદી (અ.સ.) કા થા ઔર ઇસમેં સરેમૂ (બાલ બરાબર) ખતા નહીં થી. પસ ચૂંકે આપ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે તાબએતામ હૈં, રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કે હમરૂતબા વ બરાબર હૈં. પસ જિસ્ને ઇન દોનોં મેં ફર્ક કિયા વો કાફિર હૈ.

સવાલ **ક્યા હમારે બુઝુર્ગાને કદીમ કા યહી એઅતકાદ હૈ?**

●●● સહાબા એ મહદી (અ.સ.) ઔર તાબઇન કે ઝમાને સે યહી એઅતકાદ હૈ.

સવાલ **જિસ્ને યે એઅતકાદ નહીં રખ્ખા બલ્કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) કો અફઝલ કહા ઔર મહદી મવઊદ (અ.સ.) કો કમતર કહા તો વહ કાફિર હો જાયેગા?**

●●● જિસ્ને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.) ઔર મહદી (અ.સ.) કો બરાબર નહીં કહા વો બેશક કાફિર હૈ.

સવાલ **ઇમાન કી હમારે મઝહબ મેં ક્યા તારીફ હૈ?**

●●● **'અશહદુ અલ્લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ વઅશહદુ અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુહુ વરસૂલુહુ'** કેહના ઔર જિન ચીઝોં કો આં હઝરત (સ.અ.) ને **'ઝુરૂરિયાતે દીન'** મેં શુમાર કિયા હૈ ઉનકે હક હોને કા એઅતકાદ રખના ઔર ઇસ બાત કી તસ્દીક કરના કે ઇમામ મહદી (અ.સ.) પૈદા હુવે ઔર મહદીયત કા દાવા કિયા ઔર રેહલત કી. પસ હમારે પાસ મોમીન વહી શખ્સ હૈ જો ઇન સબ ઉમૂર પર ઇમાન લાયા હો.

સવાલ **એઅતકાદ હર ઝમાને મેં મુકર્રર હો સકતા હૈ યા ઉસકે લિયે કોઇ ખાસ ઝમાના હૈ ?**

●●● એઅતકાદ ઝમાન એ સહાબા વ તાબઇન મેં મુરત્તબ હો સકતા હૈ.

સવાલ કિન ચીઝોં સે એઅતકાદ બન સકતા હૈ?

●●● કુર્‌આન સે, હદીસે મુતવાતર સે, રિવાયતે મહદી સે જો કે મુતવાતર હો. બાઝોં ને બયાન કિયા હૈ કે ઇજમાએ સહાબા વ તાબઇન સે ભી એઅતકાદ બન સકતા હૈ. ઇન ઉમૂર કી તફસીલ તુમકો બઢી કિતાબોં મેં નઝર આયેગી.

સવાલ હમારે મઝહબ મેં 'સહાબી' કી ક્યા તારીફ હૈ?

●●● સહાબી વો હૈ જિસને હ. મહદી (અ.સ.) સે તર્કે દુન્યા કે સાથ બૈઅત કી હો ઔર આપકી સોહબત મેં રહા હો ઔર જિસને બગૈર તર્કે દુન્યા હઝરત કી તસ્દીકો બૈઅત કી હો, વહ સહાબી નહીં હૈ.

સવાલ હઝરત ઇમામ (અ.સ.) કી 'તસ્દીકો તર્કે દુન્યા' કે બાદ અગર કિસીને ઇમામ (અ.સ.) કે સાથ હિજરત નહીં કી હૈ, વો સહાબી હૈ યા નહીં હૈ ?

●●● સહાબી તો હૈ મગર વો તારિકે ફર્ઝે હિજરત હૈ. હાં અગર મહદી (અ.સ.) ને ખુદ ઉસકો વતન મેં રેહને કી ઇજાઝત દી હૈ તો વો ઇસસે મુસ્તશના હૈ.

સવાલ હ. ઇમામ (અ.સ.) ને અપને સહાબા મેં કિસીકો જન્નત મેં દાખિલ હોને કી ખુશખબરી દી હૈ યા નહીં?

●●● બારા (૧૨) સહાબીયોં કો જન્નતકી ખુશખબરી દી હૈ ઔર વો યે હૈં.

૧) બંદગી મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.)
૨) બંદગી મિયાં સૈયદ ખૂંદમીર સિદ્દિકે વિલાયત (રઝિ.)
૩) બંદગી મિયાં શાહે નેઅમત (રઝિ.)
૪) બંદગી મિયાં શાહે નિઝામ (રઝિ.)

૫) બંદગી મિયાં શાહે દિલાવર (રઝિ.)
૬) બંદગી મલિક બુરહાનુદ્દીન (રઝિ.)
૭) બંદગી મલિક ગૌહર (રઝિ.)
૮) બંદગી મલિક મારૂફ (રઝિ.)
૯) બંદગી મિયાં અમીન મુહમ્મદ (રઝિ.)
૧૦) બંદગી મિયાં યુસુફ (રઝિ.)
૧૧) બંદગી મલિક અબ્દુલ મજીદ નૂર નોશ (રઝિ.)
૧૨) બંદગી મિયાં મલિકજી (રઝિ.)

સવાલ ઇન સહાબા મેં કિતને સહાબા, સબ સહાબા સે અફઝલ હૈં?

●●● પાંચ (૫) હૈં

૧) બં. મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.)
૨) બં. મિયાં સૈયદ ખૂંદમીર (રઝિ.)
૩) બં. મિયાં શાહે નેઅમત (રઝિ.)
૪) બં. મિયાં શાહે નિઝામ (રઝિ.)
૫) બં. મિયાં શાહે દિલાવર (રઝિ.)

સવાલ ઇન પાંચ સહાબીયોં મેં કૌન અફઝલ હૈં?

●●● દો (૨) સહાબી અફઝલ હૈં.

૧) બં. મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.)
૨) બં. મિયાં સૈયદ ખૂંદમીર (રઝિ.)

સવાલ ઇન દોનો મેં કૌન અફઝલ હૈં?

●●● ઇમામ (અ.સ.) કી સહી રિવાયતોં સે સાબિત હુવા હૈ કે દોનોં સહાબી એક મર્તબે કે હૈં ઔર બં. મલિક ઇલાહદાદ (રઝિ.)ને જો તબકએ તાબઇન મેં મશહૂર હૈં, યહી ફૈસલા ફર્માયા હૈ કે હ. બં. મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.) ઔર હ.

બં. મિયાં સૈયદ ખૂંદમીર (રઝિ.) બરાબર હૈં, ઔર યે ફૈસલા હમારી કૌમ મેં મશહૂર હૈ. ઇન દોનોં મેં કમી ઔર બેસી કા એઅતકાદ ન રખના ચાહિયે.

સવાલ ઇમામ (અ.સ.) કી કિત્ની બીબીયાં થીં?

●●● ચાર (૪) બીબીયાં થી

૧) બીબી ઇલાહદતી (રઝિ.) ૨) બીબી બૂન્જી (રઝિ.)
૩) બીબી મલ્કાન (રઝિ.) ૪) બીબી ભીકા (રઝિ.)

સવાલ ઇમામ (અ.સ.) કો કિત્ને ફરઝંદ થે?

●●● પાંચ ફરઝંદ થે.

૧) બં. મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.)
૨) બં. સૈયદ અજમલ (રઝિ.) (જો બચપનમેં ગુઝર ગયે થે)
૩) બં. સૈયદ અલી (રઝિ.) (યેશહીદ હો ગયે)
૪) બં. સૈયદ હમીદ (રઝિ.)
૫) બં. સૈયદ ઇબ્રાહીમ (રઝિ.)

સવાલ ઇમામ (અ.સ.) કો કિત્ની સાહબઝાદિયાં થીં?

●●● તીન સાહબઝાદિયાં હૈં.

૧) બીબી ફાતિમા (રઝિ.) ૨) બીબી અખૂંદા બુળન્જી (રઝિ.)
૩) બીબી હિદાયતુલ્લાહ (રઝિ.)

સવાલ બં. મિયાં સૈયદ મહમૂદ સાનીએ મહદી (રઝિ.) કી માં કા નામ કયા હૈ?

●●● બીબી ઇલાહદતી (રઝિ.) હૈં. બં. મિયા સૈયદ અજમલ (રઝિ.) કી માં ભી બીબી ઇલાહદતી હૈં ઔર મહદી (અ.સ.) કી દો સાહબઝાદિયાં, બીબી અખૂંદા બળનજી (રઝિ.) ઔર બીબી ફાતિમા (રઝિ.) ભી બીબી ઇલાહદતી કે બતન સે હૈં.

સવાલ બંદગી સૈયદ ઇબ્રાહીમ (રઝિ.) કી માંકા ક્યા નામ હૈ ?

●●● બીબી બૂન્જી (રઝિ.) હૈ.

સવાલ બંદગી સૈયદ હમીદ (રઝિ.) કી માં કા ક્યા નામ હૈ ?

●●● બીબી ભાનમતી હૈ.

સવાલ હઝરત મહદી (અ.સ.) કા દાવા કિતને બરસ રહા ?

●●● બરાબર તેઇસ (૨૩) બરસ રહા.

સવાલ હઝરત મહદી (અ.સ.) કા કિસ તારીખ ઔર કિસ રોઝ ઇન્તેકાલ હુવા ?

●●● રોઝ દો શુંબા (સોમવાર), તારીખ ૧૯, ઝીકાદા, ૯૧૦ હિજરી મેં વિસાલ હુવા.

સવાલ રોઝા મુબારક કિસ શહર મેં હૈ ?

●●● શહર ફરાહ (અફઘાનિસ્તાન) મેં એક આલીશાન ગુંબદ હૈ ઔર ખુરાસાન મેં મશહૂર હૈ.

સવાલ બંદગી મિયાં સૈયદ મહમૂદ (રઝિ.) કો સાનીએ મહદી કહેને કા કયા સબબ હૈ?

●●● જબ બંદગી મિયાં સૈયદ મહમૂદ (રઝિ.) હઝરત મહદી (અ.સ.) કો કબ્ર મેં રખ કર બાહિર તશરીફ લાયે આપ કી શકલો સૂરત મહદી (અ.સ.) કી હો ગઇ. જો સહાબા મૌજૂદ થે ઉન્હોં ને દેખકર કહા કે આપકી ઝાત સાનીએ મહદી હૈ .

સવાલ હઝરત મહદી મવઉદ (અ.સ.) ને ઉન મસલોં મેં જો ઇબાદાત વ મુઆમલાત વ અકાઇદ સે તઆલ્લુક રખતે હૈં ઔર ઉનમેં ઇમામ આઝમ અબૂ હનીફા (રે.અ.) ઔર હ. ઇમામે શાફઇ (રે.અ.) ઔર ઇમામ માલિક (રે.અ.) ઔર ઇમામ એહમદ બિન હંબલ (રે.અ.) ને ઇખ્તેલાફ ફર્માયા હૈ, કુછ ફૈસલા ફર્માયા હૈ યા નહીં?

●●● જો મઝહબી કિતાબેં ઇસ વકત હમારી કૌમમેં મૌજૂદ હૈં, ઉનમેં અકાયદો ઇબાદાતો મુઆમલાત કી તફસીલ નહીં હૈ, મગર એક રિવાયત કૌમ મેં મશ્હૂર હૈ ઔર વો યે હૈ કે સબ શરઇ મસ્અલોં મેં ઇન ઇમામોં ને જિન કા ઝિક્ર ઉપર હુવા હૈ ખૂબ મૂશગાફી કી હૈ યાને ઉનકો બહુત સાફ સાફ બયાન કિયા હૈ ઔર ઉનકે સબ પહેલુઓં પર નઝર ડાલી હૈ, ઉનમેં ગૌર કર કે ઉન મસ્અલોં પર અમલ કરો જિનમેં આલીયત હૈ ઔર ઉન મસ્અલોં કો છોળ દો જિનમેં રૂખ્સત હૈ. પસ ઇસ ફૈસલે કો પેશે નઝર રખ લિયા જાયે ઔર ઇસકે મવાફિક અમલ કરેં. હાં જિન મસ્અલોં કો ખુદ ઇમામ (અ.સ.) ને બયાન ફર્માયા હૈ ઔર ઇમામોં કી રાએ ઉસકે ખિલાફ હૈ તો ઇમામ (અ.સ.) કે ફર્માન પર અમલ કરના ફર્ઝ હૈ ક્યોંકે ઇમામ (અ.સ.) માસૂમ હૈં ઔર અલ્લાહ કે ખલીફા હૈં ઔર હઝરાત અઇમ્માએ મુજતેહદીન માસૂમ નહીં હૈં. પસ ગૈર માસૂમ કે હુકમ કો માસૂમ કે હુકમ કે મુકાબલે મેં છોળ દેના ચાહિયે.

સવાલ અગર કોઇ હદીસ ઇમામ મહદી (અ.સ.) કે કૌલ કે ખિલાફ હો તો ક્યા ઉસકો ભી છોળ દેના ચાહિયે ?

●●● બેશક, અગર ખબરે વાહિદ હોતો ઉસકો છોળ દેના ચાહિયે.

સવાલ ખબરે વાહિદ કી ક્યા તારીફ હૈ ?

●●● ખબરે વાહિદ લુગત મેં વો હદીસ હૈ જિસકી રિવાયત એક શખ્સ ને કી હો ઔર ઇસ્તેલાહે શરઅ્ મેં ખબરે વાહિદ વો હૈ જિસમેં મુતવાતર કી શરતેં નહીં. ઐસી હદીસ કે માના યકીની નહીં હોતે ઔર ઇમામ (અ.સ.) કા જો કૌલો ફૈલ હૈ વહ યકીની હૈ. પસ કૌલો ફૈલે ઇમામ (અ.સ.) ઇખ્તેયાર કિયા જાયે ઔર ખબરે વાહિદ છોળ દી જાયે. ઔર હદીસે મશ્હૂર કી હાલત ભી યહી હૈ, ક્યોં કે વો ભી ખબરે વાહિદ હૈ મગર તાબઇન સહાબા મેં વો મશ્હૂર હો ગઇ હૈ.

સવાલ હદીસે મુતવાતર કી કયા તારીફ હૈ ?

●●● હદીસે મુતવાતર વો હૈ જિસકી રિવાયત બણી જમાઅત ને કી હો ઔર હર તબકે મેં બણી જમાઅત હો. યે જમાઅત ઐસી હો કે ઉનકા ઝૂઠી બાત પર ઇકટ્ઠા હોના મુહાલ હો, ઇસસે ઇલ્મે યકીની હોતા હૈ.

સવાલ મહદી (અ.સ.) કી રિવાયત કી સેહત કા ક્યા તરીકા હૈ ?

●●● હઝરત બંદગી મિયાં સૈયદ ખૂંદમીર સિદ્દિકે વિલાયત (રઝિ.) ને **'અકીદે શરીફા'** મેં લિખા હૈ કે ઇમામ (અ.સ.) ને ફર્માયા હૈ કે મેરી રિવાયત કો કુર્આને મજીદ સે મુતાબિકત કરો ઔર દેખો અગર મુતાબિકત હો જાયે તો વહ રિવાયત મુઝસે હૈ ઔર અગર ના મુતાબિકત હો તો વહ રિવાયત મુઝસે નહીં કી ગઇ હૈ. ગરઝ રિવાયતે મહદી (અ.સ.) કી સહત ઇસ તરહ હોગી.

સવાલ હદીસે મુતવાતર કે મુન્કિર કા ક્યા હુકમ હૈ ?

●●● હદીસે મુતવાતર ઔર રિવાયતે ઇમામ (અ.સ.) કા જો મુતવાતર હો મુન્કિર કાફિર હૈ. વલ્લાહુ અલીમ.

યે મુખ્તસર મસાઇલ બચ્ચોં કે લિયે મુફીદ હૈ

ઔર

ઇનકી તફસીલો શરહ મૈંને અપને તવીલ રિસાલોં મેં કી હૈ

અલ્લાહ તઆલા કા શુક્ર હૈ કે યે રિસાલા બંદએ ખાકસાર સે પૂરા કરા દિયા

ફકત

સૈયદ અશરફ 'શમ્સી' યદુલ્લાહી

બિન

સૈયદ અલી બિન હાફિઝુલ્અકમલ વલ્ફાઝિલુલ્ અફઝલ જદી વ મૌલાઇ

સૈયદ અશરફ આલિમ અચ્છામિયાં સાહબ (મદફૂન ધોલકા)

શુક્રો - એહસાન

અલ્લાહતઆલા કા લાખલાખ શુક્ર હૈ કે દેઢસાલ કે મુખ્તસર અર્સે મેં કૌમ કે નૌજવાનોં ઔર બચ્ચોં કે લિયે યે તીસરી કિતાબ કી ઇશાઅત્ કા કામ અલ્લાહતઆલાને અપને ઇસ નાચીઝ બંદે સે લિયા. ઇસકે પહેલે **'ઝિક્રુલ્લાહ કુર્આન કી રૌશની મેં'** જનવરી'૯૬ મેં ઔર **'હમારી નમાઝ ઔર હમારી દુઆ'** ફરવરી'૯૭ મેં શાયે હો ચૂકી હૈ ઔર અબ મઇ'૯૭ મેં કિતાબ **'અલ્ અકાઇદ'** કે દોનોં હિસ્સે આપકે હાથ મેં હૈં.

નમાઝ, રોઝા ઔર શરીયત કે દૂસરે ઝુરૂરી અરકાન કી તાલીમ કે બાદ, સબસે અહમ ચીઝ જિસકો મઝબૂતો મુસ્તહકમ કરને કી ઝુરૂરત હૈ વો 'અકીદા' હૈ. અકીદા પુખ્તા હોગા તો ઇમાન ભી મુસ્તહકમ હોગા.

'અલઅકાઇદ' ઇસી સિલસિલે કી એક કળી હૈ, જિસે અલ્લામા સૈયદ અશરફ 'શમ્સી' સાહબ યદુલ્લાહી (રે.અ.) ને ઇ.સ. ૧૯૧૩ મેં (હિ. ૧૩૩૨), સુલ્તાનુલ વાએઝીન, **મૌલાના સૈયદ મુર્તુઝા સાહબ 'યદુલ્લાહી'** કી ફર્માઇશ પર કમસિન બચ્ચોં કી દીની તાલીમ કે લિયે લિખા થા. ઇસકા હિંદી ઔર અંગ્રેજી તર્જુમા 'મર્કઝી અંજુમને મહદવિયા' હૈદરાબાદ કી તરફ સે શાયે હો ચૂકા હૈ.

ઇસ કિતાબ કો પઢને સે ઐસા મહેસૂસ હોતા હૈ કે જૈસે હમ કિસી બળે આલિમો ફાઝિલ હઝરત કી મહેફિલ મેં, ઉનકી સોહબત મેં, ઉનકે સામને બૈઠે હુવે હૈં ઔર ઉનસે તરહ તરહ કે સવાલ કર રહે હૈં ઔર વહ જવાબ દે રહે હૈં. લિહાઝા ઇસ કિતાબ કે મુતાલેએ સે અલ્લાહતઆલા કે ઉસ હુકમ કી ભી પાબંદી હો જાતી હૈ, જીસે અલ્લાહતઆલા ને કુર્આને મજીદ મેં યું ઇર્શાદ ફર્માયા હૈ કે

વસ્અલુ અહલિઝ્ ઝિક્રિ ઇન્કુન્તુમ્ લાતઅ્લમૂન.

અગર તુમ નહીં જાનતે હો તો 'એહલેઝિક્ર' સે (જાનનેવાલોં સે) પૂછ લિયા કરો.

મુઝે ઉમ્મીદ હૈ કે યે કિતાબ ઐસે લોગોં કો જો અપની દીની માલુમાત બઢાના ચાહતે હૈં ઔર સહી ઇસ્લામી ઔર મહદવિયા અકાઇદ કો જાનના ચાહતે હૈં ઝુરૂર ફાયદે મંદ સાબિત હોગી.

આખિર મેં મૈં ઉન સબ લોગોં કા શુક્રિયા અદા કરતા હું, જિન્હોંને ઇસ કિતાબ કી ઇશાઅત મેં મેરી મદદ કી. ખુસુસન મેરે વાલિદે બુઝુર્ગવાર પીરો મુર્શિદ હઝરત સૈયદ રૌશનમિયાં સાહબ કા જિનકે ઝેરે નિગરાની ઇસ કિતાબ કા ગુજરાતી લિપી મેં અનુવાદ હુવા ઔર સૈયદ મુસ્તુફા મુબારક યદુલ્લાહી ફરઝંદે હઝરત સૈયદ કાસિમમિયાં સાહબ (એહલે બળોદા) કા જિન્હોંને રાતોં કો જાગ કર ઇસ કિતાબ કી 'કોમપ્યુટર કોપી' નિકલવાને મેં મેરી મદદ કી, ઔર સૈયદ અલી 'નદીમ' યદુલ્લાહી કા ભી શુક્રગુઝાર હૂં જિન્હોંને ઇસ કિતાબ કે પહેલે હિસ્સે કા 'ફાઇનલ પ્રુફ રીડીંગ કિયા ઔર ખુસુસી તૌર પર ધી યદુલ્લાહી ટ્રસ્ટ, હૈદરાબાદ કે કારફર્માઓં કા ભી શુક્રગુઝાર હું જિન્હોંને ઇસ કિતાબ કી ઇશાઅત મેં અહમ હિસ્સા લિયા ઔર ઇસ કિતાબ કે દોનોં હિસ્સોં કે 'ટાઇટલ કવર' કે અખ્રાજાત બર્દાશ્ત કિયે. અલ્લાહતઆલા સે દુઆ હૈ કે વો ઇસ ટ્રસ્ટ કો તરક્કી ઔર કામિયાબી અતા ફર્માએ તાકે ઉન્હોંને કૌમે મહદવિયાકી ખિદમત કા જો બેળા ઉઠાયા હૈ વો બખૂબી અંજામ પાતા રહે.

ડૉ. સૈયદ અશરફ "યદુલ્લાહી" બિન હઝરત સૈયદ રૌશન મિયાં "યદુલ્લાહી"

તા. ૨૨-૫-૧૯૯૭